

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکونکی: محمد علي بيگ
ژباړه: شاه محمود "سرتیر"
۱۷ جولای ۲۰۲۵

د طالبانو رژیم په رسمیت پیژندل: د پاکستان نظر

د روسیې لخوا د طالبانو رژیم ته د قانوني حیثیت ورکولو تاریخي پېښه د نورو هیوادونو لپاره د تعقیب لپاره یوه بیلگه ده. دا ډول نوبت به د افغان طالبانو سره مرسته وکړي چې له نړیوالې انزوا څخه راوځي.

سریزه

د ۲۰۲۵ کال د جولای په ۳مه، روسیه لومړنی هیواد شو چې په افغانستان کې یې د طالبانو رژیم ته ډیپلوماتیک پیژندنه ورکړه. له دې مخکې، د روسیې سترې محکمې د روان کال په اپریل کې پر طالبانو بندیزونه لري کړل او دوی یې د ترهګرو سازمانونو له لیست څخه لري کړل. دا د پوهیدو وړ ده چې له ۲۰ کلونو څخه زیات وخت راهیسې، د روسیې محکمو طالبان د ترهګر سازمان په توګه لیبل کړي او پر هغوی یې بندیزونه لګولي دي. دا خبر د لویدیځ لپاره یو ټکان و، په ځانګړې توګه د حیرانتیا خبره وه. وروستی یې پر طالبانو فشار راوړی دی. د طالبانو د رژیم په رسمیت پیژندل کولی شي د روسیې سره د اسلامي دولت - خراسان ولایت (ISKP) سره په مبارزه کې د پام وړ مرسته وکړي. او، د دواړو هیوادونو ترمنځ د ترهګرۍ ضد نوې همکاري رامینځته کېدی شي. دلته دا هم په یاد ده چې داعش خراسان پلي د ۲۰۲۴ کال په مارچ کې مسکو ته نږدې د کروکس ښار په تالار کې

نږدې ۱۳۰ بې گناه روسي وگړي ووژل. مخکې له دې، د ۲۰۲۲ کال د سپټمبر په ۵ مه، داعش خراسان ډلې په کابل کې د روسيې په سفارت ځانمرګۍ برید وکړ چې په پایله کې یې د یو روسي ډیپلومات په ګډون شپږ کسان ووژل شول.

د پاکستان څخه یو نظر

پاکستان یو سوله خوښونکی هیواد دی او د ۱۹۷۰ لسیزې له وروستیو راهیسې د ۴ ملیون څخه زیاتو افغان کډوالو کوربه توب کوي. په پاکستان کې افغان کډوال یوازې یوه ملي یا حتی سیمه ایزه اندېښنه نه ده؛ په حقیقت کې، دا یوه نړیواله اندېښنه ده. پاکستان ته د کډوالو راتګ د پاکستان نازک اقتصاد باندې سخت فشار راوړ او ګڼ شمیر اداري ستونزې یې رامینځته کړې. له ۱۹۷۰ لسیزې راهیسې، پاکستان په فعاله توګه د افغان کډوالو په بیارغونه او بیا یوځای کیدو کې خپله ونډه لوبولې، او دلته په پاکستان کې د دوی د آرامۍ پاتې کیدو لپاره یې ډېرې هڅې کړې دي.

خو، بې ځایه شوي افغانان په ۱۹۸۹ کال کې د شوروي اتحاد له وتلو وروسته هم خپل ټاټوبي ته راستانه نه شول، او د مختلفو دلايلو له امله یې په پاکستان کې پاتې کیدل غوره وګڼل. افغانانو په پاکستان کې د پاتې کیدو لپاره هیڅ قانوني یا اخلاقي اساس نه درلود او د دوی بېرته ستندیل حتمي وو؛ سره له دې، افغان کډوالو پرته له کوم قانوني اسنادو په پاکستان کې خپل پاتې کیدو ته دوام ورکړ. پاکستان خپل میلمه پالنه له خپلو امکاناتو هاخوا پراخه کړه، او داسې نوښتونو حتی د پاکستاني اتباعو هوساینه زیانمنه کړه. په ۲۰۰۱ کال کې د امریکا متحده ایالاتو (امریکا) په افغانستان برید یو ځل بیا په پاکستان کې د افغان کډوالو یو بل لوی څپه ولیده.

پاکستان د نړیوالې سولې او امنیت لپاره ژمن دی. د افغانستان څخه د ترهګرو عناصرو د ایستلو لپاره یې ډېرې هڅې وکړې، د جراحي عملیاتو په پیلولو او د امریکا، چین او روسيې په څیر هیوادونو سره د مهمو استخباراتي معلوماتو شریکولو سره. پاکستان روښانه اراده لري چې افغانستان باید هیڅکله د کوم ترهګریز سازمان یا د کوم ترهګریز یا افراطي ایډیالوژۍ سره تړاو لرونکو اشخاصو لپاره خوندي ځای نه شي.

د روسيې لخوا د افغان طالبانو د رژیم په رسمیت پیژندل د پاکستان له نظره یو ښه پرمختګ دی. پاکستان د هر هغه نوښت ملاتړ ته دوام ورکوي چې د افغانستان او د افغانانو هوساینه تضمینوي. په هرصورت، په ورته وخت کې، پاکستان په بشپړ ډول ژمن او هوډمن دی چې ډاډ ترلاسه کړي چې د افغانستان خاوره باید په هیڅ ډول د پاکستان یا د هغې د ګټو پر ضد ونه کارول شي.

د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت ویاند شفقت علي خان څخه د موضوع په اړه پوښتنه وشوه. هغه ځواب ورکړ چې "البته، موږ به د خپلو ګټو په پام کې نیولو سره پریکړه وکړو. زه تاسو ته ویلای شم چې هیڅ بېرته نشته." ویاند دا روښانه کړه چې پاکستان ژمن دی چې د ترهګرۍ د مسلي د حل او د خپلو ملي ګټو د ساتنې لپاره له افغان حکومت سره په ګډه کار وکړي.

دا یو ښه پرمختګ دی چې پاکستان د روسيې او افغانستان ترمنځ ډیپلوماتیکې اړیکې د دوو خپلواکو دولتونو ترمنځ د یوې موضوع په توګه ګوري. او دا ډول نظر کولی شي د افغان طالبانو سره مرسته وکړي چې د نړۍ د هیوادونو ترمنځ خپله پالیسي او نړیوال دریځ ښه کړي.

پاکستان ډېر محتاط پاتې شوی چې افغانستان باید پریښودل نشي او د ترهګرو او افراطیانو لاس ته ونه لوېږي. په افغانستان کې د روسيې له حضور سره، افغان حکومت به وکولی شي چې خپله پالیسي د سیمې له هېوادونو سره په اغېزمنه توګه شریکه کړي.

پاکستان او روسیه د شانګهای همکاری سازمان (SCO) غړي دي او د دوی د ترهګرۍ ضد سیمه ایز جوړښت (RATS) د ترهګرۍ ضد همکاری د زیاتولو لپاره کارول کیدی شي.

چین د طالبانو د رژیم په رسمیت پیژندلو د روسیې ستاينه وکړه

چین او پاکستان موافقه کړې چې د طالبانو رژیم د چین-پاکستان اقتصادي دهلېز (CPEC) برخه وګرځوي. چینایانو د روسیې لخوا په افغانستان کې د طالبانو د رژیم په رسمیت پیژندلو ستاينه کړې ده. په هرصورت، طالبان اړتیا لري چې ډاډ ترلاسه کړي چې هیڅ ترهګریز سازمان نشي کولی د دوی خاوره د چین پر وړاندې وکاروي.

پایلی

په افغانستان کې د طالبانو د رژیم په رسمیت پیژندل د روسیې لخوا یو ښه پرمختګ دی. دا به یقیناً د داعش او د هغې د ملګرو د مخ په زیاتیدونکي ترهګریز ګواښ سره په مبارزه کې مرسته وکړي. په هرصورت، په افغانستان کې طالبان اړتیا لري چې خپل اعتبار او د ترهګرۍ په وړاندې د صفر زغم پالیسي ثابته کړي.

پاکستان د ترهګرۍ په وړاندې د صفر زغم پالیسي لري او تل د سیمې له هیوادونو سره د ترهګرۍ د ګواښ د مخنیوي لپاره همکاری ته لیاواله دی. پاکستان د ترهګرۍ سره د مبارزې لپاره هم له ترکیې سره نږدې همکاري کوي، او دا ډول همکاري به د یو بل له تجربو او ګډو میکانیزمونو څخه د زده کړې په برخه کې مرسته وکړي. دا هم امکان لري چې پاکستان، روسیه، ترکیه او چین به د ترهګرۍ او تاوتریخوالي افراطیت سره د مبارزې لپاره په ګډه کار وکړي.

روسیه باید ډاډ ترلاسه کړي چې طالبان د سوله ییز او خوندي افغانستان لپاره خپلې ژمنې پوره کوي. په دې برخه کې، په افغانستان کې د روسیې سفير دیمیتري ژیرنوف کولی شي د پام وړ رول ولوبوي.

*- په روسیه کې بندیز

محمد علي بيگ - د ستراتيژيکو مطالعاتو په انسټیټیوټ، اسلام آباد (ISSI) کې د څیړنې ملګری دی. هغه د دوکتورا نوماند او د ملي دفاع پوهنتون (NDU)، اسلام آباد، پاکستان څخه ممتاز فارغ التحصيل دی.

July 14, 2025 [Muhammad Ali Baig,](https://journal-neo.su/2025/07/14/russias-recognition-of-taliban-regime-a-view-from-pakistan)

<https://journal-neo.su/2025/07/14/russias-recognition-of-taliban-regime-a-view-from-pakistan>